

Tilläggsbudget för 2007

Till finansutskottet

Finansutskottet har den 17 april 2007 beslutat att bereda miljö- och jordbruksutskottet tillfälle att yttra sig över 2007 års ekonomiska vårproposition (prop. 2006/07:100) om tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 2007 (punkterna 18–54) samt de motioner som kan komma att väckas, allt i de delar som berör utskottets beredningsområde. Miljö- och jordbruksutskottet behandlar i yttrandet de förslag i propositionen som avser tilläggsbudget för utgiftsområdena 20 Allmän miljö- och naturvård och 23 Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar. I anslutning till yttrandet behandlas sex motionsyrkanden.

Utskottets överväganden

Propositionen

I propositionen föreslås under utgiftsområde 20 att anslaget 34:3 Åtgärder för biologisk mångfald minskas med 89 500 000 kr. Regeringen föreslår att anslaget minskas med 50 000 000 kr för att finansiera det nya anslaget 34:11 Miljöbilspremie och med ytterligare 38 000 000 kr för att delvis finansiera det nya anslaget 34:12 Havsmiljö. Slutligen bör anslaget minskas med 1 500 000 kr för att finansiera ökningen av det under utgiftsområde 1 Rikets styrelse uppförda anslaget 32:1 Länsstyrelserna m.m. Regeringen föreslår vidare att ett nytt ramanslag 34:11 Miljöbilspremie förs upp i statsbudgeten med 50 000 000 kr med en finansiering som föreslagits ovan. Enligt regeringen bör en sådan premie införas för att stimulera användningen av bränsleeffektiva bilar och bilar med förnybara bränslen. Premien utformas som ett kontantbidrag på 10 000 kr per miljöbil som köps av en privatperson under perioden den 1 april 2007–31 december 2009. Vägverket avses administrera utbetalningen av bidraget och kontrollera uppgiften mot vägtrafikregistret. Ett anslag bör föras upp i statsbudgeten för administration och utbetalning av bidrag till en miljöbilspremie. Regeringen avser att återkomma i budgetpropositionen för 2008 vad gäller fördelning av medel mellan bidragsanslaget och det under utgiftsområde 22 Kommunikationer uppförda anslaget 36:1 Vägverket: administration.

I Östersjön och Västerhavet har övergödning, hårt fisketryck och utsläpp av miljögifter fått alarmerande konsekvenser. Enligt regeringen är det därför angeläget att förstärka insatserna för havsmiljön med miljö- och kostnadseffektiva åtgärder. En del satsningar kan komma i gång i mindre skala redan under 2007. Ett nytt anslag bör föras upp i statsbudgeten för detta ändamål. Det nya anslaget bör även få användas för inrättandet av en satellitbildsdatabas vid Lantmäteriverket. En sådan innebär ökad tillgänglighet till data för olika användningsområden bl.a. för att upptäcka förändringar i havsmiljö och vegetation. Regeringen föreslår således att ett nytt ramanslag 34:12 Havsmiljö förs upp i statsbudgeten med 40 000 000 kr. Finansiering sker delvis genom att anslag 34:3 Åtgärder för biologisk mångfald minskas med 38 000 000 kr.

I propositionen föreslås under utgiftsområde 23 att anslag 42:6 Djurskyddsmyndigheten ökas med 16 733 000 kr. Djurskyddsmyndigheten ska läggas ned den 1 juli 2007. I nivån för anslag 42:6 Djurskyddsmyndigheten har beaktats att myndigheten upphör den 30 juni 2007. Som en följd av nedläggningen kommer Statens jordbruksverk att överta ansvaret för den djurskyddsverksamhet som ska bedrivas. Statens jordbruksverk kommer

även att ansvara för avvecklingen av Djurskyddsmyndigheten. För att täcka kostnader för den djurskyddsverksamhet som bedrivs under återstoden av 2007 och för avvecklingen av myndigheten bör anslaget ökas.

Vidare föreslås att regeringen får disponera avgiftsintäkterna avseende djurskydd enligt djurskyddslagen (1988:534) samt avgifter enligt lagen (2000:537) om märkning och registrering av hundar. Regeringen har i propositionen Ersättning vid smittsamma djursjukdomar, m.m. (prop. 2006/07:77) föreslagit de lagändringar som följer av att Djurskyddsmyndigheten avvecklas. Regeringen har i dag rätt att disponera avgiftsintäkter avseende djurskydd enligt djurskyddslagen (1988:534) samt avgifter enligt lagen (2000:537) om märkning och registrering av hundar inom Djurskyddsmyndighetens område. Eftersom det nuvarande bemyndigandet är avgränsat till avgifter inom Djurskyddsmyndighetens område behöver regeringen vid en avveckling av Djurskyddsmyndigheten på nytt bemyndigas att få disponera avgiftsintäkterna avseende djurskydd enligt i övrigt oförändrade villkor.

I början av 1990-talet gick många jordbrukare in i det s.k. omställningsprogrammet som innebär ett åtagande att för en period om fem år ställa om jordbruksareal för annat ändamål än jordbruksgrödor. När Sverige gick med i EU 1995 visade det sig vara förmånligare att vara med i de arealersättningsystem som medlemskapet medförde. Många av jordbrukarna som var med i omställningsprogrammet valde då att i stället gå med i det nya systemet. Det innebar dock att man fick betala tillbaka en del av det omställningsstöd som tidigare erhållits från staten. De som inte återbetalade i tid påfördes dröjsmålsränta. Enligt Högsta domstolens dom den 21 februari 2007, i mål mellan Statens jordbruksverk och en jordbrukare (T 2083-05), får staten inte ta ut dröjsmålsränta om detta inte regleras i författning. Högsta domstolen har funnit att sådant författningsstöd saknas, och Statens jordbruksverk blir därför återbetalningsskyldigt. Med anledning av Högsta domstolens dom avseende omställningsstödet bör även återbetalning av felaktigt debiterade räntor inklusive eventuell räntekompensation inrymmas under ändamålet för anslag 43:5 Räntekostnader för forskotterade arealersättningar m.m. Utgifterna för det vidgade ändamålet bedöms rymmas inom ramen för det anvisade anslaget. Regeringen föreslår därmed att anslaget även får användas för återbetalning av felaktigt debiterade räntor inklusive eventuell räntekompensation.

Motionerna

I partimotion Fi7 (v) yrkande 11 delvis redovisas följande förslag och synpunkter. Regeringens satsning på havsmiljön välkomnas men ska ej finansieras med anslaget till biologisk mångfald. Regeringens förslag om minskning av anslaget med 89 500 000 kr avvisas. Motionärerna föreslår därmed ett oförändrat anslag. Vidare avvisas regeringens förslag till miljöbilspremie. Denna är inte en miljömässigt kostnadseffektiv åtgärd för

omställningen till en miljöanpassad trafik. Det är bättre att satsa på förnybara bränslen. Sammanlagt innebär detta en ökning med 49 500 000 kr inom utgiftsområdet i förhållande till regeringens förslag.

I partimotion Fi10 (s) yrkande 1 delvis framhålls att regeringen väljer att dra ned på anslagen till biologisk mångfald för att finansiera andra miljöutgifter. Enligt motionärerna är detta en felaktig prioritering. Anslaget till biologisk mångfald är viktigt, och regeringens förslag om minskning av anslaget med 89 500 000 kr avvisas.

Även i partimotion Fi11 (mp) yrkande 8 delvis anförs att anslaget till biologisk mångfald inte bör minska utan ligga kvar på oförändrad nivå. Anslaget bör upprätthållas och uppgå till 90 000 000 kr. När det gäller regeringens förslag om införandet av en miljöbilspremie yrkas att förslaget anslag tillförs ytterligare 50 000 000 kr. Enligt motionärerna bör ytterligare medel tillföras anslaget eftersom regeringens förslag till ram är för litet och inte kommer att räcka. Vidare anförs att det är fel att avveckla Djurskyddsmyndigheten. För fortsatt verksamhet vid myndigheten föreslås att 50 000 000 kr tillförs anslaget.

Utskottets ställningstagande

När det gäller regeringens förslag inom utgiftsområde 20 vill utskottet anföra följande. I statsbudgeten för innevarande år finns under anslag 34:3 Åtgärder för biologisk mångfald uppfört ett ramanslag på 2 051 322 000 kr. Som regeringen föreslår bör anslaget minskas med 50 000 000 kr för att finansiera det nya anslaget 34:11 Miljöbilspremie och med ytterligare 38 000 000 kr för att delvis finansiera det nya anslaget 34:12 Havsmiljö. För att finansiera ökningen av det under utgiftsområde 1 Rikets styrelse uppförda anslaget 32:1 Länsstyrelserna m.m. bör som regeringen förordar anslaget minskas med 1 500 000 kr. Sammantaget bör anslaget således minskas med 89 500 000 kr. Utskottet konstaterar att anslaget därmed behålls på 2006 års nivå.

I likhet med regeringen anser utskottet att en miljöbilspremie bör införas för att stimulera användningen av bränsleeffektiva bilar och bilar med förnybara bränslen. Som framhålls i propositionen ligger åtgärden i linje med EG-kommissionens strategi för att minska koldioxidutsläppen från personbilar. Ett anslag för detta ändamål bör därmed föras upp i statsbudgeten med 50 000 000 kr för administration och utbetalning av bidrag till en miljöbilspremie. Finansieringen får som redovisats ovan ske genom att anslag 34:3 Åtgärder för biologisk mångfald minskar med motsvarande belopp.

I likhet med regeringen anser utskottet att ett nytt anslag bör föras upp i statsbudgeten för att förstärka insatserna för havsmiljön med miljö- och kostnadseffektiva åtgärder. I Östersjön och Västerhavet har övergödning, hårt fisketryck och utsläpp av miljögifter fått alarmerande konsekvenser. Det nya anslaget bör som regeringen anför även få användas för inrättandet av en satellitbildsdatabas vid Lantmäteriverket. Ett nytt ramanslag

34:12 Havsmiljö förs upp i statsbudgeten med 40 000 000 kr. Finansiering får delvis ske på sätt som redovisats ovan genom att anslag 34:3 Åtgärder för biologisk mångfald minskas med 38 000 000 kr.

Med det anförda tillstyrker utskottet regeringens samtliga förslag under utgiftsområde 20. Därmed avstyrks motionerna Fi7 (v) yrkande 11 delvis, Fi10 (s) yrkande 1 delvis och Fi11 (mp) yrkande 8 delvis.

När det gäller regeringens förslag inom utgiftsområde 23 vill utskottet anföra följande. I statsbudgeten för innevarande år finns under anslag 42:6 Djurskyddsmyndigheten uppfört ett ramanslag på 46 054 000 kr. Som redovisas i propositionen ska Djurskyddsmyndigheten läggas ned den 1 juli 2007. I nivån för anslaget har beaktats att myndigheten upphör den 30 juni 2007. För att täcka kostnader för den djurskyddsverksamhet som bedrivs under återstoden av 2007 och för avvecklingen av myndigheten bör anslaget ökas i enlighet med regeringens förslag, nämligen med 16 733 000 kr.

Som framhålls i propositionen har regeringen i dag rätt att disponera avgiftsintäkter avseende djurskydd enligt djurskyddslagen (1988:534) samt avgifter enligt lagen (2000:537) om märkning och registrering av hundar inom Djurskyddsmyndighetens område. Eftersom det nuvarande bemyndigandet är avgränsat till avgifter inom Djurskyddsmyndighetens område behöver regeringen vid en avveckling av Djurskyddsmyndigheten på nytt bemyndigas att få disponera avgiftsintäkterna avseende djurskydd enligt i övrigt oförändrade villkor. Regeringen bör således få disponera avgiftsintäkterna avseende djurskydd enligt djurskyddslagen (1988:534) samt avgifter enligt lagen (2000:537) om märkning och registrering av hundar.

I början av 1990-talet gick många jordbrukare in i det s.k. omställningsprogrammet som innebär ett åtagande att för en period om fem år ställa om jordbruksareal för annat ändamål än jordbruksgrödor. När Sverige gick med i EU 1995 visade det sig vara förmånligare att vara med i de arealersättningsystem som medlemskapet medförde. Som framhålls i propositionen valde då många av jordbrukarna som var med i omställningsprogrammet att i stället gå med i det nya systemet. Det innebär dock att man fick betala tillbaka en del av det omställningsstöd som tidigare erhållits från staten. De som inte återbetalade i tid påfördes dröjsmålsränta. Som redovisas i propositionen får enligt Högsta domstolens dom den 21 februari 2007, i mål mellan Statens jordbruksverk och en jordbrukare (T 2083-05), staten inte ta ut dröjsmålsränta om detta inte regleras i författning. Högsta domstolen har funnit att sådant författningsstöd saknas, och Statens jordbruksverk blir därför återbetalningsskyldigt. Mot bakgrund av det anförda anser utskottet i likhet med regeringen att även återbetalning av felaktigt debiterade räntor inklusive eventuell räntekompensation bör inrymmas under ändamålet för anslag 43:5 Räntekostnader för förskotterade arealersättningar m.m.

Med det anförda tillstyrker utskottet regeringens samtliga förslag under utgiftsområde 23. Därmed avstyrks motion Fi11 (mp) yrkande 8 delvis.

Stockholm den 22 maj 2007

På miljö- och jordbruksutskottets vägnar

Carina Ohlsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Carina Ohlsson (s), Claes Västerteg (c), Ola Sundell (m), Bengt-Anders Johansson (m), Bo Bernhardsson (s), Anita Brodén (fp), Ann-Kristine Johansson (s), Sofia Arkelsten (m), Jan-Olof Larsson (s), Sven Gunnar Persson (kd), Erik A Eriksson (c), Tina Ehn (mp), Rune Wikström (m), Aleksander Gabelic (s), Helén Pettersson i Umeå (s), Jacob Johnson (v) och Staffan Appelros (m).

Avvikande meningar

1. Tilläggsbudget för år 2007 (s)

Carina Ohlsson (s), Bo Bernhardsson (s), Ann-Kristine Johansson (s), Jan-Olof Larsson (s), Aleksander Gabelic (s) och Helén Pettersson i Umeå (s) anför:

Att regeringen väljer att minska anslaget till biologisk mångfald för att finansiera andra miljöutgifter är enligt vår mening en felaktig prioritering. Anslaget till biologisk mångfald är viktigt, och regeringens förslag om minskning av anslaget med 89 500 000 kr avvisas. Det anförda innebär att partimotion Fi10 (s) yrkande 1 bör bifallas i berörd del.

2. Tilläggsbudget för år 2007 (v)

Jacob Johnson (v) anför:

Regeringens satsning på havsmiljön välkomnas men ska ej finansieras med anslaget till biologisk mångfald. Regeringens förslag om minskning av anslaget med 89 500 000 kr avvisas. Vidare avvisas regeringens förslag till miljöbilspremie. Denna är inte en miljömässigt kostnadseffektiv åtgärd för omställningen till en miljöanpassad trafik. Det är bättre att satsa på förnybara bränslen Sammanlagt innebär detta en ökning med 49 500 000 kr inom utgiftsområdet i förhållande till regeringens förslag. Det anförda innebär att partimotion Fi7 (v) yrkande 11 bör bifallas i berörda delar.

3. Tilläggsbudget för år 2007 (mp)

Tina Ehn (mp) anför:

Anslaget till biologisk mångfald bör inte minska utan ligga kvar på oförändrad nivå. Anslaget bör således upprätthållas och uppgå till 90 000 000 kr. När det gäller regeringens förslag om ett införande av en miljöbilspremie bör föreslaget anslag tillföras ytterligare 50 000 000 kr. Ytterligare medel måste tillföras eftersom regeringens beräknade ram är för liten och inte kommer att räcka. Vidare är det fel att avveckla Djurskyddsmyndigheten. För fortsatt verksamhet vid myndigheten föreslås att 50 000 000 kr tillförs anslaget. Det anförda innebär att partimotion Fi11 (mp) yrkande 8 bör bifallas i berörda delar.